

Zdenko Turković, Anpelografija

Fritz Turland

Kadarka noir - Kadarka blaue - Kadarka crna - Kadarka nera - Kadarka black

IZDANJE:
PULSKI PRISTUPNI NARODNI ZAVOD
ZAGREB - JUGOSLAVIJA

ŠTA PEKARSKA
TISKARSKA ZAGREB

IZDANJE 1938
STAMPARSKI ZAVOD "JOSEF PRICA" ZAGREB

Kadarka crna

SPECIMEN: Kutjevo, IX. 1938.; težina grozda 28 dkg.

SINONIMI: Skadarka, Braničevka; Gomza, Török szőlő, K. blaue, noir, nera, black i dr.

PORIJEKLO I RASPROSTRANJENOST: Smatra se da potječe od Skadarskog jezera, ali to nije dokazano. Rasprostranjena je u Podunavskim zemljama, gdje je do prve regeneracije vinograda bila jedna od glavnih sorata.

BOTANIČKA OBILJEŽJA:

Vršci mladica gusto bjelkasto pahuljasti, žućkastozeleni do crvenkastosmeđi.

Cvijet dvospolan (♂). Po Ratoyu nađe se kadšto na istom čokotu osim dvospolnih i cvjetova sa zakržljanim pestićem, dakle neplodnih prelaznih ili muških tipova.

Odrasli list okruglast do produžjen, dosta velik, obično nesimetričan; sinus peteljke oblika lire, s jako preklapljenim dijelovima plojke, kadšto sasvim zatvoren; cio, 3 ili 5 dijelan; gornji i donji postrani sinusi malo i usko urezani; naličje pusteno, na rebrima baršunasto; plojka neravna, složena, na gore savnutih dijelova; zupci nejednaki, veliki, široki, a srednji su kadšto i oštri; lice tamnozeleno, zagasito, u jesen pocrveni; naličje sivkasto, a rebra s obje strane zelenkasta; list debeo; peteljka lista kratka, glatka ili malo pahuljasta, crvenkasta.

Zreo grozd srednji do velik, dosta zbit, širok, granat, kadšto sa sugrozdjećem; peteljka grozda kratka, smeđocrvenkasta.

Zrele bobice srednje do velike, nejednolične boje, na istom grozdu prema zrelosti nađe se crvenkastih do tamnomodrih bobica; jako oprane; okrugle; kožica tanka; meso vrlo sočno; sok neobojen, sladak, ugodnog okusa, s malo kiseline.

Rozga okrugla ili malo splaštena; zglobovi dosta istaknuti; kora crvenosmeđa, na zglobovima nešto tamnija, ljubičasto opravana. Rast uspravan, grmljik, jak.

FENOLOŠKA OPAZANJA:

Na tlo nije izbirljiva, ali joj više odgovaraju svježa, pjeskovita tla, na toplim i ocjedinim položajima, umjerene klime sa sunčanim jesenima.

Cvate kasno; osjetljiva je.

Dozrijeva u III. razdoblju. U sunčanoj jeseni: grožđe prezre i vene, te nastaju sušci.

PRAKTIČNA ISKUSTVA:

Obično se uzgaja nisko i reže kratko, ali u povoljnijim prilikama tla; klime podnosi i srednje visoki uzgoj s duljim rezom.

Rodnost velika, redovita.

Otpornost prema smrzavicama dobra, prema truleži grožđa slabija, a prema peronospori i oidiumu dosta dobra.

Srodnost s američkim podlogama uglavnom je dobra, ali u jakim tlima ne podnosi podloge bujnog rasta kao na primjer Rupestris du Lot. Bolje je uspijevala i dozrijevala na vlastitom korijenu.

ISKORIŠTENJE:

Kvaliteta vina vrlo je dobra s prikladnih položaja i u povoljnim godinama, osobito od sušaca. Vino je ljupko, nije oporo, srednje jako, s malo kiseline, ugodnog mirisa i okusa. Boja vina zavisi o dozrelosti i o postupku kod prerade grožđa.

NAPOMENA: Spominju se razne varijacije, kao na primjer: K. bijela, K. žuta; u Mađarskoj jedna sa crvenkastim, a druga s manjim modrim bobama, koja se u Hrvatskoj naziva Slatka crnina (mađ. Csoka, a njem. Kleinschwarz ili Kleinungar).

